

Spis treści

Wstęp (<i>Alina Matuszak-Flejszman</i>)	9
1. Prawne aspekty ochrony środowiska w Polsce (<i>Magdalena Muradin</i>)	13
Wprowadzenie	13
1.1. Kontekst europejski - zarys historyczny	14
1.2. Programy działań w zakresie ochrony środowiska	18
1.3. Inne strategie i działania w zakresie ochrony środowiska	20
1.4. Prawo ochrony środowiska w Polsce	21
1.5. Gospodarka odpadami - wybrane zagadnienia	25
Zagadnienia do dyskusji	33
Bibliografia	34
2. Zrównoważone zarządzanie środowiskiem (<i>Magdalena Muradin</i>)	37
Wprowadzenie	37
2.1. Kształtowanie koncepcji zrównoważonego rozwoju	37
2.2. Cele zrównoważonego rozwoju	43
2.3. Zrównoważona konsumpcja i produkcja - cel 12	46
2.4. Strategia Europejskiego Zielonego Ładu	49
2.5. Raportowanie w kontekście realizacji celów zrównoważonego rozwoju	52
2.6. Instrumenty zarządzania środowiskiem	56
Zagadnienia do dyskusji	64
Bibliografia	64
3. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska (<i>Katarzyna Joachimiak-Lechman</i>)	69
Wprowadzenie	69
3.1. Środowiskowa rachunkowość zarządcza - definicje, cele i zadania	70
3.2. Koszty środowiskowe	72
3.3. Określanie kosztów i korzyści środowiskowych - aspekty praktyczne	78
3.4. Ekonomiczne aspekty w sprawozdawczości środowiskowej	82
3.4.1. Źródła i zakres sprawozdawczości środowiskowej	82
3.4.2. Rachunki ekonomiczne środowiska jako narzędzie gromadzenia informacji o środowisku	85
Zagadnienia do dyskusji	88
Bibliografia	88

4. Strategie, programy i narzędzia zarządzania środowiskowego (Alina Matuszak-Flejszman)	91
Wprowadzenie	91
4.1. Czystsza produkcja	92
4.2. Program Responsible Care	96
4.3. Znormalizowane systemy zarządzania środowiskowego	100
4.4. System ek zarządzania i audytu (EMAS)	114
4.5. System zarządzania energią (SZEn)	119
4.6. Społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR)	121
Zagadnienia do dyskusji	124
Bibliografia	124
 5. System zarządzania środowiskowego w organizacji (Alina Matuszak-Flejszman)	 127
Wprowadzenie	127
5.1. Przesłanki, korzyści i bariery wdrażania systemu zarządzania środowiskowego	128
5.2. System zarządzania środowiskowego zgodny z normą ISO 14001	138
5.2.1. Wymagania normy ISO 14001	138
5.2.2. Planowanie systemu zarządzania środowiskowego	140
5.2.3. Wdrażanie systemu zarządzania środowiskowego	156
5.2.4. Ocena efektów działalności środowiskowej organizacji	171
5.2.5. Działania w zakresie doskonalenia systemu zarządzania środowiskowego	176
5.3. Wymagania systemu ek zarządzania i audytu	178
Zagadnienia do dyskusji	193
Bibliografia	194
 6. Aspekty środowiskowe w organizacji (Beata Paliwoda)	 197
Wprowadzenie	197
6.1. Identyfikacja i ocena aspektów środowiskowych	198
6.1.1. Rodzaje aspektów środowiskowych	199
6.1.2. Identyfikacja aspektów środowiskowych	202
6.1.3. Ocena aspektów środowiskowych	204
6.2. Ryzyka i szanse w odniesieniu do aspektów środowiskowych	209
6.3. Planowanie i podejmowanie działań w zakresie aspektów środowiskowych	212
6.4. Ekomapowanie aspektów środowiskowych	220
Zagadnienia do dyskusji	226
Bibliografia	226
 7. Komunikacja środowiskowa (Beata Paliwoda)	 229
Wprowadzenie	229
7.1. Rodzaje komunikacji środowiskowej	230
7.2. Narzędzia komunikacji środowiskowej	234

7.3. Deklaracje środowiskowe organizacji i produktów	239
Zagadnienia do dyskusji	244
Bibliografia	245
8. Audyt, certyfikacja i weryfikacja systemu zarządzania środowiskowego (<i>Alina Matuszak-Flejszman</i>)	247
Wprowadzenie	247
8.1. Audyt - istota, rodzaje, zasady i metody	247
8.2. Zarządzanie programem audytu	256
8.3. Działania audytowe	261
8.4. Certyfikacja SZŚ i weryfikacja EMAS	269
Zagadnienia do dyskusji	276
Bibliografia	277
9. Ocena efektów działalności środowiskowej (<i>Beata Paliwoda</i>)	279
Wprowadzenie	279
9.1. Wskaźniki efektywności środowiskowej	279
9.2. Wskaźniki EMAS	284
9.3. Monitorowanie i pomiary efektów działalności środowiskowej	296
Zagadnienia do dyskusji	300
Bibliografia	301
10. Środowiskowy cykl życia wyrobów (<i>Anna Lewandowska</i>)	303
Wprowadzenie	303
10.1. Ocena cyklu życia według norm ISO 14040x	303
10.2. Ślad środowiskowy produktów	322
10.3. Ekoprojektowanie	325
Zagadnienia do dyskusji	327
Bibliografia	327
Spis tabel	329
Spis rysunków	331
Wykaz skrótów	333
Environmental management (Summary)	336